

Nortura Konsernpensjonskasse

Årsrapport

2018

Årsberetning 2018 for Nortura Konsernpensjonskasse

1. Om virksomheten

Nortura Konsernpensjonskasse ble etablert 1. januar 1942 og har sin virksomhet på Løren i Oslo.

Pensjonskassen ble opprettet av Nortura SA, for å forvalte pensjonsordningen for konsernets ansatte og pensjonister. Alle tidligere medlemmer i pensjonskassens foretakspensjonsordninger har pr. 31.12.2018 fått utstedt fripolise. Formålet er å yte alders- og uførepensjon til pensjonskassens fripoliseinnehavere og etterlattepensjon til ektefelle, registrert partner eller barn.

Pensjonskassen er en selvstendig juridisk enhet. Pensjonskassens midler holdes adskilt fra selskapets midler og pensjonskassen hefter ikke for konsernet eller for konsernforetakenes forpliktelser. Nortura Konsernpensjonskasse har konsesjon til å drive virksomhet som pensjonskasse og er underlagt tilsyn av Finanstilsynet.

2. Pensjonsområdet

Pensjonskassen har totalt 5.403 rettighetshavere med fripolise ved utgangen av 2018, hvorav noe over halvparten er fripoliser som allerede er under utbetaling.

Rettighetshavere	31.12.2018	31.12.2017
Premiebetalende	0	51
Uførepensjonister	0	248
Alders- og etterlattepensjonister	0	0
Fripoliser	5 403	5 253
<i>Herav "aktive" fripoliser</i>	<i>2 467</i>	<i>2 575</i>
<i>Herav fripoliser under utbetaling</i>	<i>2 936</i>	<i>2 678</i>
Totalt antall rettighetshavere	5 403	5 552

Premieinntektene utgjorde 6 millioner kroner i 2018, mot 13 millioner kroner foregående år. Fra 2019 vil det ikke lenger bli fakturert premie, da all videre pensjonssparing for ansatte i Nortura-konsernet gjøres gjennom innskuddsordningen utenfor pensjonskassen. Den samlede pensjonsutbetalingen utgjorde 115,4 millioner kroner i 2018 mot 112,6 millioner kroner foregående år.

Premiereserven pr. 31. desember 2018 utgjorde 2.790 millioner kroner mot 2.826 millioner kroner ved foregående årsskifte. Den gjennomsnittlige grunnlagsrenten (garantirenten) for alle rettighetshaverne var 3,03% i 2018 og premiereserven ble tilført 84,7 millioner kroner i garanterte renter i 2018. Fremtidig regulering av fripolisene, også de som er under utbetaling, vil være individualisert og avhenge av den enkelte fripolises grunnlagsrente i tillegg til pensjonskassens resultater og kapital situasjon. Pensjonskassens resultat for 2018 blir i sin helhet benyttet til å styrke bufferkapitalen. Det er imidlertid styrets mål at pensjonskassen over tid skal kunne gi oppregulering på fripolisene.

3. Kapitalforvaltning

Forvaltning av kapitalen blir gjort i henhold til vedtatte investeringsrammer gitt i egen strategi for kapitalforvaltning. Pensjonskassens investeringer gjøres gjennom verdipapirfond og diskresjonære mandater, mens egenforvaltede verdipapirporteføljer i all hovedsak er avviklet.

Kapitalforvaltningsstrategien skal sikre at pensjonskassen oppnår en god avkastning med en risiko som er tilpasset styrets risikovilje, pensjonskassens risikobærende evne og gjeldende lover og forskrifter. Styret har i løpet av året behandlet strategien for kapitalforvaltning og blant annet vedtatt mål om lenger rentedurasjon på obligasjonsporteføljen og økt valutasikring av globale aksjeinvesteringer. Tilpasning til ny strategi vil innføres over tid. Høsten 2018 ble aksjeandelen redusert med 5% ned til 17%, ved å selge aksjefond. Dette som et risikoreduserende tiltak i påvente av at øvrige porteføljetilpasninger gjennomføres.

Pensjonskassens eiendeler er splittet i en kollektivportefølje hvor kundemidlene ligger og en selskapsportefølje hvor egenkapitalen ligger. Pensjonskassen forvalter kollektiv- og selskapsporteføljen samlet. Sum eiendeler utgjør 3.650 millioner kroner pr. 31. desember 2018. Den bokførte (realiserte) avkastningen ble 4,10 % og den verdijusterte avkastningen ble minus 0,2 % i 2018.

Pensjonskassens midler (kollektiv- og selskapsporteføljen) var ved årsskiftet plassert i følgende aktivaklasser: aksjer og aksjefond 16%, obligasjoner og rentefond 65%, eiendom 13% og pengemarked/bank 6%.

Pensjonskassens strategi for kapitalforvaltning omfatter også strategi for likviditetsstyring og det er fastsatt minimumskrav til likviditetsbeholdning. Pensjonskassens likviditet på balansedagen er god.

4. Årsresultatet

Resultatregnskapet består av det tekniske regnskapet som er rettighetshavernes (medlemmenes) regnskap og det ikke-tekniske regnskapet som er eiernes (selskapets) regnskap.

Teknisk regnskap

Resultatet fra teknisk regnskap består av summen av renteresultatet, risikoresultatet og administrasjonsresultat i tillegg til mottatt rentegarantipremie og utgjorde 39,5 millioner kroner før disponering. Teknisk resultat etter disponering utgjorde 2,6 millioner kroner.

Tabellen under viser utviklingen av disse resultatene:

Tall i 1 000 kroner	2018	2017
Renteresultat	42 358	35 156
Risikoresultat	-5 348	-12 639
Administrasjonsresultat	-1 394	-3 302
Rentegarantipremie	3 910	3 957
Teknisk resultat før disponering	39 526	23 171

Renteresultatet er overskudd/underskudd som følge av at den bokførte avkastningen (renteinntekter, utbytter og netto realisert kursgevinst) avviker fra kravet til årlig rentegaranti på forsikringsforpliktelsen. Renteresultatet ble i hovedsak tilført tilleggsavsetningene. Tilleggsavsetningene inngår i pensjonskassens bufferkapital.

Risikoresultatet er overskudd/underskudd som følge av at faktiske forsikringshendelser knyttet til medlemmers død eller uførhet avviker fra det som er forutsatt i beregningsgrunnlaget (tariffen). Risikoresultat for 2018 er negativt med 5,3 millioner kroner. Underskuddet skyldes et økt reservekrav på uføre som nedskrives med 7 millioner kroner i året frem til og med 2021. Risikoresultatet kan svinge fra år til år og pensjonskassen har et risikoutjevningsskjema som kan benyttes til å dekke negative risikoresultater. Videre kan positivt renteresultat på fripolisene benyttes til å dekke negativt risikoresultat på fripolisene. Årets negative risikoresultat ble dekket med 3,6 millioner kroner fra renteresultatet på fripolisene.

Administrasjonsresultatet er differansen mellom de beregnede administrasjonsinntektene og de faktiske kostnadene for kapitalforvaltning og administrasjon. Pensjonskassen har avsatt administrasjonsreserve for å dekke fremtidige kostnader. Administrasjonsresultatet for 2018 ble negativt med 1,4 millioner kroner, og dette dekkes fra opptjent egenkapital. Administrasjonsresultatet forventes å gå i balanse over tid.

Ikke-teknisk regnskap og totalresultat

Nortura Konsernpensjonskasse oppnådde et resultat fra ikke-teknisk regnskap (selskapsporteføljen) på -1,0 millioner kroner. Totalresultatet til disponering etter skatt utgjorde 1,5 millioner kroner.

Tall i 1 000 kroner	2018	2017
Resultat av teknisk regnskap	2 634	-2 716
Resultat av ikke-teknisk regnskap	-1 026	33 854
Skattekostnader	-150	-511
Totalresultat til disponering	1 458	30 627

Balansen

Forvaltningskapitalen utgjorde 3.650 millioner kroner pr. 31. desember 2018, mot 3.714 millioner kroner ved utgangen av 2017. Av den totale forvaltningskapitalen utgjør kollektivporteføljen 3.037 millioner kroner (3.162 millioner kroner) og selskapsporteføljen 612 millioner kroner (551 millioner kroner).

Pensjonskassen har i beretningsåret mottatt egenkapitalinnskudd på 60 millioner kroner fra Nortura SA. Styret i Nortura SA har vedtatt å bidra med ytterligere egenkapital dersom det blir nødvendig for at pensjonskassen skal oppfylle regulatoriske krav. Pensjonskassen oppfylder imidlertid alle regulatoriske krav med god margin ved inngangen til 2019. Ved en fremtidig overkapitalisering av pensjonskassen, vil deler av innskutt egenkapital, forutsatt Finanstilsynets godkjenning, kunne tilbakebetales til Nortura SA.

5. Risiko

Det er helt vesentlig for pensjonskassen å ha kontroll med risikoene knyttet til virksomheten.

Pensjonskassen er utsatt for følgende delrisikoer:

Finansiell risiko

Med finansiell risiko menes risiko for tap som følge av endringer i markedsprisene på kassens investeringer, herunder markeds-, rente-, kreditt-, valuta- og likviditetsrisiko. Renterisikoen er knyttet både til aktiva og passivasiden og er pensjonskassens største risiko. Se også note 8.

Forsikringsrisiko

Forsikringsrisiko er risikoen for økning i pensjonsforpliktelsene som følge av at de forutsatte beregningene for dødelighet og uførhet avviker fra den faktiske utviklingen. Pensjonskassen var ferdig oppreservert til K2013 pr. 31.12.2013. Pensjonskassen har etablert reassuranseavtale om katastrofedekning.

Motpartsrisiko

Motpartsrisiko er risiko for tap som skyldes at motparter ikke oppfyller sine forpliktelser. Pensjonskassens motpartsrisiko er i hovedsak knyttet til plasseringer i bankinnskudd og vurderes som liten.

Operasjonell risiko

Operasjonell risiko er risikoen for tap som følge av utilstrekkelighet eller svikt i foretakets interne prosesser og systemer, menneskelige feil eller eksterne hendelser. Pensjonskassen søker å minimere den operasjonelle risikoen gjennom gode rutiner og fokus på internkontroll.

6. Risikostyring og soliditet

Arbeidet med risikostyring og internkontroll foregår kontinuerlig, men styret foretar en gang i året en grundigere vurdering og gjennomgang, herunder av gjeldende retningslinjer. Internkontrollrapporten fra daglig leder som ble lagt frem for styret i 2018 bekrefter at pensjonskassens risikostyring og internkontroll er tilfredsstillende.

For å kvantifisere pensjonskassens totalrisiko og delrisikoer har Finanstilsynets stresstest I blitt benyttet gjennom 2018. Pensjonskassens totalrisikomål måles ved hjelp av bufferkapitalutnyttelsen som beskriver forholdet mellom pensjonskassens beregnede tapspotensial og kassens bufferkapital. Risikorammer med tilhørende handlingsregler og tiltak er basert på resultatene i Stresstest I som er blitt rapportert og fulgt opp på månedlig basis. Det er utarbeidet rammer for både totalrisiko og for delrisikoer. Pensjonskassens bufferkapitalutnyttelse etter stresstest I var 123 % ved utgangen av 2018. Bufferkapitalutnyttelsen etter stresstest II var på samme tidspunkt 39 %. Resultatene er godt innenfor de føringer som er gitt av Finanstilsynet og de risikorammene som styret i Nortura Konsernpensjonskasse selv har definert.

Ved utgangen av 2018 er det solvensmarginkravet (Solvens I) som er det formelle kapitalkravet for pensjonskasser. Pensjonskassen har ved utgangen av 2018 en solvensmarginkapital på 694 millioner kroner og et solvensmarginkrav på 108 millioner kroner. Solvensmarginkapitalen i prosent utgjør 641% av solvensmarginkravet og dette er godt innenfor minstekravet på 100%.

Nytt solvenskapitalkrav

Finanstilsynet besluttet i 2018 at et nytt kapitalkrav basert på Solvens II trer i kraft for pensjonskassene fra 1. januar 2019. Styret i pensjonskassen fastsatte høsten 2018 ny strategi for styring av totalrisiko basert på rammer for solvenskapitaldekning etter det nye regelverket. Det lovmessige kravet er at pensjonskassens ansvarlige kapital må utgjøre minst 100% av solvenskapitalkravet.

Pensjonskassens solvenskapitalkrav (samlet risiko) er beregnet til 571 millioner kroner og ansvarlig kapital 815 millioner kroner pr. 31.12.2018. Dette gir en solvenskapitaldekning på 143% med overgangsreglene for forsikringstekniske avsetninger, og er innenfor både det lovmessige kravet og de risikorammene som styret i Nortura Konsernpensjonskasse selv har definert.

7. Fremtidsutsikter

Det er knyttet usikkerhet til den videre utviklingen i rentenivået ved inngangen til 2019. Et fortsatt lavt rentenivå er en utfordring i forhold til å oppnå tilstrekkelig avkastning for pensjonskassen, som har en stor andel av porteføljen plassert i rentebærende papirer. Det er derfor vesentlig at pensjonskassen har soliditet og risikobærende evne til også å kunne investere i andre aktiva, som aksjer og eiendom.

Basert på årsregnskapet har pensjonskassen en god solvenskapitaldekning. Styret mener derfor at pensjonskassen har et godt grunnlag for å kunne ta investeringsrisiko innenfor de rammene som er vedtatt i kapitalforvaltningsstrategien.

Styret og administrasjonen vil i det videre arbeidet fokusere på at både egen organisasjon og leverandører fortsetter med å videreutvikle og drive pensjonskassen til beste for både rettighetshaverne og Nortura SA.

8. Styring og administrasjon

Pensjonskassens styre skal i henhold til vedtektene ha 6 medlemmer. Styret besto ved utgangen av 2018 av tre kvinner og tre menn, og det lovmessige kravet til kjønnsrepresentasjon er oppfylt. Styret er bevisst på at ingen skal diskrimineres på grunn av kjønn, hudfarge, religion, legning eller alder.

Styrets sammensetning:

Oppnevnt av styret i Nortura SA

Harald Ullevoldsæter, styrets leder (til mars 2019, deretter ordinært styremedlem)

Kristian Sævik, styremedlem (styrets leder fra mars 2019)

Marie Therese Hauger Jørgensen, styremedlem (til mars 2019)

Hanne Lund-Isaksen, styremedlem (fra mars 2019)

Mariann S. Bendriss, eksternt styremedlem

Valgt av medlemmene

Ken Ove Sletthaug, styremedlem

Reidun Høgset, styremedlem

Styret har hatt 4 møter i beretningsåret og behandlet 49 saker. Styret har i 2018 hatt særlig fokus på risikostyring og kapitaldekning som følge av innføringen av det forenklete solvenskapitalkravet for pensjonskasser fra 01.01.2019. Det er gjennomført totalrisikoanalyse med fokus på fremtidig utvikling i premiereserven, risikobærende evne og tilpasninger i kapitalforvaltningsstrategien.

Pensjonskassen har avtale med Gabler Pensjonstjenester AS om aktuar tjenester, medlemsadministrasjon, regnskapsførsel og utbetaling av pensjoner. Det er inngått avtale med Mercer (Norge) om investeringsrådgivning og eksternt rapportering. Nortura SA leverer administrative tjenester til pensjonskassen. Daglig leder er ansatt i pensjonskassen.

Pensjonskassens revisor er BDO.

Driften av pensjonskassen forurenses ikke det ytre miljø.

9. Disponering av årets resultat

Nortura Konsernpensjonskasse oppnådde et resultat etter skatt på 1,46 millioner kroner. Styret har vedtatt at 0,50 millioner kroner overføres fra risikoutjevningfondet, 0,62 millioner kroner overføres til avkastning på risikoutjevningfondet og 1,34 millioner kroner overføres til annen opptjent egenkapital.

10. Fortsatt drift

Styret bekrefter at forutsetning om fortsatt drift er lagt til grunn ved utarbeidelsen av regnskapet.

Det har ikke inntruffet forhold av vesentlig betydning for pensjonskassens resultat og finansielle stilling etter regnskapsårets slutt

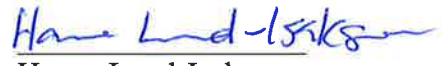
Oslo, 28. mars 2019
I styret for Nortura Konsernpensjonskasse

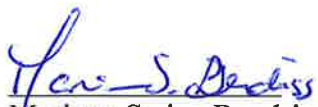
Kristian Håvard Sævik
Styrets leder

Harald Ullevoldsæter
Styremedlem

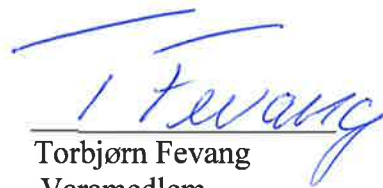
Hanne Lund-Isaksen
Styremedlem

Mariann Steine Bendriss
Styremedlem

Ken Ove Sletthaug
Styremedlem

Torbjørn Fevang
Varamedlem

Brita Cathrine Knutson
Daglig leder

Nortura Konsernpensjonskasse

Resultat

TEKNISK REGNSKAP	Note	2018	2017
<i>Tall i hele tusen</i>			
1. Premieinntekter			
1.1 Forfalte premier, brutto	18	6 049	13 206
1.2 - Avgitte gjenforsikringspremier	19	-38	-38
1.3 Overføring av premiereserve og pensjonskapital mv. fra andre forsikringsforetak/pensjonsforetak		0	84
Sum premieinntekter for egen regning		6 011	13 252
2. Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen			
2.2 Renteinntekt og utbytte mv. på finansielle eiendeler		88 135	110 621
2.4 Verdiendringer på investeringer		-123 527	97 935
2.5 Realisert gevinst og tap på investeringer		38 917	8 617
Sum netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen		3 524	217 173
4. Andre forsikringsrelaterte inntekter		41	2 208
5. Pensjoner mv.			
5.1 Utbetalte pensjoner mv.			
5.1.1 Brutto	20	-115 384	-112 558
5.2 Overføring av premiereserve, pensjonskapital mv. og tilleggsavsetninger til andre forsikringsforetak/pensjonsforetak	21	252	0
Sum pensjoner mv.		-115 132	-112 558
6. Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelsener - kontraktsfastsatte forpliktelser			
6.1 Endring i premiereserve mv.			
6.1.1 Endring i premiereserve mv., brutto	16	36 485	20 515
6.2 Endring i tilleggsavsetninger	16	-34 373	-25 891
6.3 Endring i kursreguleringsfond	16	123 527	-97 935
6.4 Endring i premiefond, innskuddsfond og fond for regulering av pensjoner mv.	16	-9	-16
6.5 Overføring av tilleggsavsetninger fra andre forsikringsforetak/pensjonsforetak		0	3
Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelsene - kontraktsfastsatte forpliktelser		125 630	-103 324
8. Midler tilordnet forsikringskontraktene - kontraktsfastsatte forpliktelser			
8.1 Overskudd på avkastningsresultatet	23	-11	0
Sum midler tilordnet forsikringskontraktene - kontraktsfastsatte forpliktelser		-11	0
9. Forsikringsrelaterte driftskostnader			
9.1 Forvaltningskostnader	22	-8 592	-9 373
9.2 Forsikringsrelaterte administrasjonskostnader	22	-8 838	-10 093
Sum forsikringsrelaterte driftskostnader		-17 430	-19 466
10. Andre forsikringsrelaterte kostnader		0	-1
11. Resultat av teknisk regnskap		2 634	-2 716

Nortura Konsernpensjonskasse

Resultat

IKKE-TEKNISK REGNSKAP	Note	2018	2017
<i>Tall i hele tusen</i>			
12. Netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen			
12.2 Renteinntekt og utbytte mv. på finansielle eiendeler		17 841	17 965
12.4 Verdiendringer på investeringer		-25 006	16 011
12.5 Realisert gevinst og tap på investeringer		7 878	1 409
Sum netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen		713	35 386
13. Andre inntekter		0	6
14. Forvaltningskostnader og andre kostnader knyttet til			
14.1 Forvaltningskostnader	22	-1 739	-1 532
14.2 Andre kostnader	22	0	-6
Sum forvaltningskostnader og andre kostnader knyttet til selskapsporteføljen		-1 739	-1 538
15. Resultat av ikke-teknisk regnskap		-1 026	33 854
16. Resultat før skattekostnader		1 608	31 138
17. Skattekostnader	24	-150	-511
18. Resultat før andre resultatkomponenter		1 458	30 627
20. TOTALRESULTAT	23	1 458	30 627
Overført fra/til risikoutjevningfond	23	504	4 100
Avkastning på risikoutjevningfond	23	-622	-729
Overført fra/til egenkapital	23	-1 340	-33 998
SUM OVERFØRT		-1 458	-30 627

Nortura Konsernpensjonskasse

Balanse

EIENDELER		Note	31.12.2018	31.12.2017
<i>Tall i hele tusen</i>				
EIENDELER I SELSKAPSPORTEFØLJEN				
2. Investeringer				
2.3	Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost			
2.3.1	Investeringer som holdes til forfall	2	35 451	34 582
2.3.2	Utlån og fordringer	3	23 625	3 994
2.4	Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi			
2.4.1	Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)	4	177 610	180 131
2.4.2	Rentebærende verdipapirer	5	332 247	278 702
2.4.3	Utlån og fordringer	6	38 205	12 354
	Sum investeringer		607 138	509 764
3. Fordringer				
3.2	Andre fordringer	9	5 079	4 719
	Sum fordringer		5 079	4 719
4. Andre eiendeler				
4.2	Kasse, bank	6	0	36 844
	Sum andre eiendeler		0	36 844
5. Forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter			36	0
	SUM EIENDELER I SELSKAPSPORTEFØLJEN		612 253	551 327
EIENDELER I KUNDEPORTEFØLJENE				
6. Investeringer i kollektivporteføljen				
6.3	Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost			
6.3.1	Investeringer som holdes til forfall	2	177 347	200 082
6.3.2	Utlån og fordringer	3	118 185	23 107
6.4	Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi			
6.4.1	Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)	4	888 508	1 042 174
6.4.2	Rentebærende verdipapirer	5	1 662 090	1 612 473
6.4.3	Utlån og fordringer	6	191 125	71 478
6.4.5	Andre finansielle eiendeler	6	0	213 165
	Sum investeringer i kollektivporteføljen		3 037 255	3 162 479
	SUM EIENDELER I KUNDEPORTEFØLJENE		3 037 255	3 162 479
	SUM EIENDELER		3 649 509	3 713 806

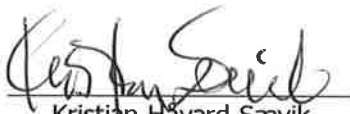
Nortura Konsernpensjonskasse

Balanse

EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER		Note	31.12.2018	31.12.2017
<i>Tall i hele tusen</i>				
10.	Innskutt egenkapital		312 000	252 000
11.	Opptjent egenkapital			
11.1	Risikoutjevningfond		14 496	14 378
11.2	Annen opptjent egenkapital		266 690	265 349
	Sum opptjent egenkapital		281 186	279 728
12.	Ansvarlig lånekapital mv.			
12.2	Ordinær ansvarlig lånekapital	11	30 000	30 000
	Sum ansvarlig lånekapital mv.		30 000	30 000
13.	Forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser			
13.1	Premiereserve mv.	16	2 789 990	2 826 475
13.2	Tilleggsavsetninger	16	167 569	133 196
13.3	Kursreguleringsfond	16	63 655	187 182
13.4	Premiefond, innskuddsfond og fond for regulering av pensjoner mv.	16,17	1 545	1 248
	Sum forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser		3 022 759	3 148 101
15.	Avsetninger for forpliktelser			
15.2	Forpliktelser ved skatt			
15.2.1	Forpliktelser ved periodeskatt	24	310	361
	Sum avsetninger for forpliktelser		310	361
16.	Forpliktelser			
16.2	Forfalte, ikke betalte pensjoner og utløsningsbeløp	10	50	9
16.3	Andre forpliktelser	10	2 934	3 607
	Sum forpliktelser		2 985	3 616
17.	Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter		269	0
SUM EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER			3 649 509	3 713 806

Oslo, 28. mars 2019

I styret for Nortura Konsernpensjonskasse

Kristian Håvard Sævik
Styreleder

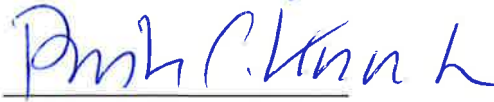

Harald Ullevoldsæter
Styremedlem

Hanne Lund-Isaksen
Styremedlem

Mariann Steine Bendriss
Styremedlem

Ken Ove Sletthaug
Styremedlem

Torbjørn Fevang
Varamedlem

Brita Cathrine Knutson
Daglig leder

Nortura Konsernpensjonskasse

Egenkapitaloppstilling

Egenkapital <i>Tall i hele tusen</i>	2018	2017
Innskutt egenkapital 01.01	252 000	122 000
Innbetalt i året	60 000	130 000
Innskutt egenkapital 31.12	312 000	252 000
Annen opptjent egenkapital 01.01	265 349	301 352
Tilført egenkapital/resultat belastet ved disponering	1 340	33 998
Administrasjonsreserve dekket av egenkapital	0	-70 000
Annet opptjent egenkapital 31.12	266 690	265 349
Risikoutjevningfond 01.01	14 378	17 749
Disponert til/fra overskudd risikoresultat	-504	-4 100
Avkastning på risikoutjevningfond	622	729
Risikoutjevningfond 31.12	14 496	14 378
Ordinær ansvarlig lånekapital 01.01	30 000	30 000
Opptak av lånekapital	0	0
Ordinær ansvarlig lånekapital 31.12	30 000	30 000

Nortura Konsernpensjonskasse

Kontantstrømoppstilling

Tall i hele tusen

	2018	2017
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter		
Innbetalt til premiefond/Innbetalt premie	6 325	47 190
Netto utbetalt ved flytting (inn +/- ut -)	252	88
Finansinntekter	106 127	129 987
Utbetalte pensjoner mv.	-115 384	-112 558
Forsikringsrelaterte driftskostnader, inkl. reassurans	-19 207	-21 036
Andre forsikringsrelaterte inntekter	41	2 208
Andre forsikringsrelaterte kostnader	0	-1
Andre inntekter/kostnader	0	1
Betalte skatter	-201	-280
Endring i periodisering	-736	2 574
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	-22 781	48 172
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter		
Netto investert i aksjer og andeler	77 408	-19 141
Netto investert i obligasjoner og rentepapir	-219 114	-70 272
Netto investert i utlån	0	225
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-141 706	-89 188
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter		
Innbetaling egenkapital	60 000	130 000
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	60 000	130 000
Likviditetsbeholdning 1.1.	333 819	244 834
Netto kontantstrøm for perioden	-104 488	88 984
Likviditetsbeholdning 31.12.	229 331	333 819

Nortura Konsernpensjonskasse

Noter

NOTE 1 - REGNSKAPSPRINSIPPER

Regnskapet er avlagt i samsvar med norsk regnskapslov og grunnleggende regnskapsskikk i Norge, samt satt opp i henhold til gjeldende forskrift fastsatt av Finansdepartementet 20. desember 2011 med hjemmel i lov av 17. juli 1998 om årsregnskap m.v.

Finansielle eiendeler

Finansielle instrumenter måles og innregnes i samsvar med IAS 39, som deler finansielle eiendeler inn i følgende kategorier:

- Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet
- Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost
- Utlån og fordringer

Regnskapsprinsipper for pensjonskassens kategorier av finansielle eiendeler beskrives nærmere i de følgende avsnitt.

Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi

Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)

Aksjer og andeler med verdiendring over resultatregnskapet består av investeringer i aksjer, verdipapirfond og aksjer og andeler i selskap med deltakerfastsetting (IS/KS/ANS).

Virkelig verdi på børnoterte aksjer og andeler verdsettes til sluttkurs fastsatt av Oslo Børs eller tilsvarende markedsplasser for utenlandske investeringer. Virkelig verdi av øvrige aksjer og andeler fastsettes ved bruk av anerkjente verdsettelsesteknikker.

Rentebærende verdipapirer

Rentebærende verdipapirer måles til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet og består av investering i obligasjoner, sertifikater og verdipapirfond.

Virkelig verdi på noterte investeringer fastsettes til offentlige omsetningskurser.

For investeringer hvor det ikke foreligger omsetningskurs, beregnes kursen ut fra avkastningskurven for verdipapirets respektive sektor.

Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost

Investeringer som holdes til forfall

Obligasjoner og andre finansielle eiendeler med faste eller bestembare kontantstrømmer og bestemt innløsningsdato hvor pensjonskassen har intensjon om og evne til å holde investeringen til forfall, er klassifisert som investeringer holdt til forfall. Disse investeringene regnskapsføres til amortisert kost basert på internrentemetoden.

Nedskrivning av investeringer som holdes til forfall gjennomføres over resultatet dersom det foreligger vesentlig eller varig verdifall.

Utlån og fordringer

Obligasjoner og andre finansielle eiendeler med faste eller bestemte bare kontantstrømmer som ikke er notert i et aktivt marked, er klassifisert som utlån og fordringer. Finansielle eiendeler klassifisert som utlån og måles til amortisert kost ved hjelp av en effektiv rente metode. Nedskrivning av utlån og fordringer gjennomføres over resultatet dersom det foreligger objektive indikasjoner på verdifall.

Forvaltning av kunde- og selskapsporteføljen

Pensjonskassens avkastning på eiendeler, fordeles prosentvis etter en algoritme som omfatter pensjonskassens egenkapital (selskapsporteføljen) og de forsikringstekniske avsetninger (kundeporteføljen) før årsoppgjørdisposisjoner.

Eiendeler ved utgangen av en periode fordeles prosentvis etter en algoritme som omfatter pensjonskassens egenkapital (selskapsporteføljen) og de forsikringstekniske avsetninger (kundeporteføljen) etter årsoppgjørdisposisjoner, samt andre eiendeler og forpliktelser.

Forsikringsmessige forpliktelser

Regnskapsstandarden IFRS 4 omhandler regnskapsmessig behandling av forsikringskontrakter. Pensjonskassens forsikringskontrakter omfattes av standarden. De regnskapsmessige avsetningene knyttet til forsikringskontrakter er i utgangspunktet forankret i norsk særlovgivning og er i det vesentlige i samsvar med IFRS 4. I overensstemmelse med forsikringsvirksomhetsloven blir pensjonskassens forvaltningskapital delt inn i en kundeportefølje og en selskapsportefølje.

Premiereserve

Premiereserve er kontantverdien av pensjonskassens samlede fremtidige forsikringsforpliktelser i henhold til de enkelte forsikringsavtaler. Ved beregning av premiereserve benyttes dødelighetsgrunnlaget K2013.

Premien er beregnet med grunnlagsrente 2,0 %.

Pensjonsforetakets premiereserve er fullt ut avsatt på det nye dødelighetsgrunnlaget K2013.

Erstatningsavsetning

Erstatningsavsetning er avsetning som skal dekke forpliktelser knyttet til forventede, ikke-meldte, erstatningstilfeller som er inntruffet innen regnskapsårets slutt.

Tilleggsavsetninger

Pensjonskassen har anledning til å foreta tilleggsavsetninger for å sikre soliditeten. Tilleggsavsetninger kan maksimalt utgjøre inntil 12 % av premiereserven, og kan benyttes til dekning av fremtidig negativt finansresultat i forhold til pensjonskassens grunnlagsrente og visse typer endringer i det actuarielle grunnlaget.

Kursreguleringsfond

Årets endringer i urealiserte verdier knyttet til investeringer vurdert til virkelig verdi i kollektivporteføljen avsettes til kursreguleringsfond og inngår således ikke i årets resultat. Dersom virkelig verdi av eiendelene i kollektivporteføljen viser et akkumulert netto urealisert tap settes kursreguleringsfondet til 0.

Premiefond

Premiefondet er innbetalt/opptjente midler som kan benyttes til dekning av fremtidig premie og sikring av reguleringstillegg til pensjoner. Fondet blir tilført 2 % årlig rente.

Pensjonistenes overskuddsfond

Pensjonistenes overskuddsfond blir tilført pensjonistenes andel av overskuddet, og skal benyttes til å sikre regulering av løpende pensjoner med inntil den prosentvise økningen av folketrygdens grunnbeløp.

Pensjonistenes overskuddsfond avsettes på grunnlag av eventuell meravkastning utover grunnlagsrenten på pensjonistenes premiereserve, og skal påfølgende år benyttes til å regulere de løpende pensjonene i ytelsesordningen.

Risikoutjevningfond

Dersom risikoresultatet er positivt, kan inntil 50 % av dette avsettes til risikoutjevningfondet. Dette fondet kan i senere år benyttes til dekning av negativt risikoresultat. Bevegelser i risikoutjevningfondet føres som en resultatdisponering. Risikoutjevningfondet klassifiseres som egenkapital og innregnes og måles i samsvar med forsikringsvirksomhetsloven kapittel 3 med tilhørende forskrift.

Fripoliser

Fripoliser oppstår når et medlem fratrer, ved planendring, lønnsnedgang ved stillingsskifte eller når pensjonsavtalen opphører. Opptjente rettigheter på endringstidspunktet videreføres som fripoliser. Fripolisene har en egen overskuddsmodell der rettighetshaver skal tildeles risikoresultatet og minimum 80 % av renteresultatet. Fripolisens renteoverskudd kan benyttes til å dekke fripolisens andel av eventuelt negativt risikoresultat.

Annet

Valutaomregning av transaksjoner i utenlandsk valuta

Transaksjoner i utenlandsk valuta omregnes til kursen på transaksjonstidspunktet. Markedsverdi for finansielle eiendeler og pengeposter i utenlandsk valuta omregnes til norske kroner ved å benytte balansedagens kurs.

Valutarisiko knyttet til utenlandske eiendeler er søkt redusert med finansielle derivat.

Premieinntekter

Bruttopremier inntektsføres med de beløp som forfaller i året. Avgitt gjenforsikring fremkommer som egen linje i resultatregnskapet. Periodisering av opptjent premie ivaretas ved avsetning til premiereserve i forsikringsfondet.

Regnskapsmessig behandling av flytting

Fratrådte medlemmer uten straks begynnende pensjon får en oppsatt rettighet i pensjonskassen.

Skatt

Skattekostnadene i resultatregnskapet består av alminnelig inntektsskatt og formueskatt.

Skattekostnad knyttet til alminnelig inntektsskatt består av betalbar skatt og årets endring i balanseført utsatt skatt/skattefordel. Utsatt skattefordel beregnes ut fra skattbare midlertidige forskjeller utenfor fritaksmetoden i selskapsporteføljen. Midlertidige forskjeller i kundeporteføljen har ikke sannsynlig fremtidig utnyttelse da disse vil gå til forsikringstekniske avsetninger når disse blir realisert.

Formueskatt beregnes av skattemessig netto formue fastsatt i henhold til skatteloven kapittel 4.

Skattesats for formuesskatt er 0,15 % for formue over TNOK 10.

Fra 2018 er det kommet nye skatteregler for pensjonsforetak som skiller den skattemessige behandling i selskaps- og kundeporteføljen. For 2018 er det beregnet overgang til nytt regelverk i tråd med presiseringer og retningslinjer fra skatteetaten.

NOTE 2 - INVESTERINGER SOM HOLDES TIL FORFALL**Obligasjoner - hold til forfall**

	Pålydende	Kostpris	Amortisert verdi	Markeds- verdi	Påløpte renter
Andre utstedere	209 839	209 387	211 589	197 697	1 209
Sum obligasjoner - hold til forfall		209 387	211 589	197 697	1 209
<i>Andel selskapsportefølje</i>			35 250		201
<i>Andel kollektivportefølje</i>			176 339		1 008
Total andel investeringer som holdes til forfall			212 798		
Selskapsportefølje			35 451		
Kollektivportefølje			177 347		
Beholdningsendringer					
Investeringer som holdes til forfall per 01.01			232 991		
Tilgang			1 097		
Avgang			-24 701		
Amortisering			2 202		
Investeringer som holdes til forfall per 31.12			211 589		

Beholdningen av obligasjoner som holdes til forfall har en gjennomsnittlig rentedurasjon på 0,21 og en effektiv avkastning til forfall på 5,58 %. 92,66 % av balanseført verdi er børsnoterte verdipapirer. Porteføljen forvaltes av DNB Asset Management.

NOTE 3 - UTLÅN OG FORDRINGER**Obligasjoner - utlån og fordringer**

	Pålydende	Kostpris	Amortisert verdi	Markeds- verdi	Påløpte renter
Andre utstedere	140 000	141 239	140 992	141 088	817
Sum obligasjoner - utlån og fordringer	140 000	141 239	140 992	141 088	817
<i>Andel selskapsportefølje</i>			23 489		136
<i>Andel kollektivportefølje</i>			117 504		681
Total andel utlån og fordringer			141 809		
Selskapsportefølje			23 625		
Kollektivportefølje			118 185		
Beholdningsendringer					
Utlån og fordringer per 01.01			27 000		
Tilgang			114 239		
Avgang			0		
Amortisering			-246		
Utlån og fordringer per 31.12			140 992		

Beholdningen av obligasjoner i kategorien utlån og fordringer har en gjennomsnittlig rentedurasjon på 2,9 og en effektiv avkastning til forfall på 4,4 %. 28,84% av balanseført verdi er børsnoterte verdipapirer. Porteføljen forvaltes av Arctic Fund Management.

NOTE 4 - AKSJER OG ANDELER**Aksjer og tegningsretter**

	Antall	Kostpris	Markeds- verdi	Mer-/ mindre- verdi
Havila Shipping, frie T-retter	52 631	249	0	-249
Team Tankers International	70 895	765	443	-322
Sum aksjer og tegningsretter		1 014	443	-571
<i>Andel selskapsportefølje</i>			74	
<i>Andel kollektivportefølje</i>			369	

Aksjefond

	Antall	Kostpris	Markeds- verdi	Mer-/ mindre- verdi
Arctic Aurora Lifescience Class H NOK Hedged	19 507	20 000	21 789	1 789
Arctic Global Equities Class H	49 883	35 624	43 617	7 992
Arctic Norwegian Equities Class B	38 612	50 000	83 685	33 685
First Generator	30 737	64 612	74 625	10 013
KLP AksjeFremv. Indeks I	27 085	50 000	49 064	-936
KLP AksjeGlobal Indeks II	30 527	75 000	66 714	-8 286
Pareto Global andelsklasse I	104 292	50 000	115 718	65 718
Pareto Investment Fund C	2 609	41 869	46 215	4 347
Storebrand Global Multifaktor Valutasikret	88 162	98 658	85 570	-13 088
Sum aksjefond		485 763	586 997	101 234
<i>Andel selskapsportefølje</i>			97 791	
<i>Andel kollektivportefølje</i>			489 207	

Andre fond

	Antall	Kostpris	Markeds- verdi	Mer-/ mindre- verdi
Pareto Staur Energy AS	400	18 402	11 157	-7 245
Pareto World Wide Offshore	50 000	6 663	130	-6 533
Sum andre fond		25 065	11 287	-13 778
<i>Andel selskapsportefølje</i>			1 880	
<i>Andel kollektivportefølje</i>			9 406	

Aksjer i eiendom

	Antall	Kostpris	Markeds- verdi	Mer-/ mindre- verdi
Nor Property Investments AS	20	9 500	8 050	-1 450
Nordisk Handel I AS	70	2 730	2 711	-19
Prime Office Germany AS	1 986	7 055	2 046	-5 009
Sum aksjer i eiendom		19 285	12 806	-6 479
<i>Andel selskapsportefølje</i>			2 133	
<i>Andel kollektivportefølje</i>			10 672	

Andeler i eiendomsfond

	Antall	Kostpris	Markeds- verdi	Mer-/ mindre- verdi
Aberdeen Eiendomsfond Norge I AS	3 912 110	2 301	2 484	183
Aberdeen Eiendomsfond Norge I IS	387	224 832	245 912	21 080
Storebrand Eiendomsfond Norge KS	161 899 732	188 700	206 189	17 489
Sum andeler i eiendomsfond		415 834	454 585	38 752
<i>Andel selskapsportefølje</i>			75 732	
<i>Andel kollektivportefølje</i>			378 853	

Total andel aksjer og andeler

	1 066 118
Selskapsportefølje	177 610
Kollektivportefølje	888 508

Aksjefond er bokført og verdsatt til markedspris.

Porteføljene forvaltes/administreres av Aberdeen Asset Management, Arctic Fund Management, DNB Asset Management, Firstfondene, KLP Kapitalforvaltning, Pareto Asset Management og Storebrand Asset Management.

NOTE 5 - RENTEBÆRENDE VERDIPAPIRER**Obligasjoner**

	Pålydende	Kostpris	Markeds- verdi	Mer-/ mindre- verdi	Påløpte renter
Ansvarlige lån	216 000	217 351	215 818	-1 533	632
Eiendoms- og boligkreditt	54 000	54 520	54 462	-57	213
Bank og kredittforetak	382 000	381 144	381 148	4	2 226
Kommune/fylkeskommune	205 000	205 637	206 235	598	2 543
Andre utstedere	418 129	416 926	371 836	-45 090	1 398
Sum obligasjoner	1 275 129	1 275 578	1 229 499	-46 079	7 013
<i>Andel selskapsportefølje</i>			204 829		1 168
<i>Andel kollektivportefølje</i>			1 024 671		5 844

Obligasjonene forvaltes diskresjonært av DNB Asset Management.

Beholdningen er bokført og verdsatt til observert markedsverdi.

Rentepapirene består av norske obligasjoner, hvor 97,25 % er notert på norsk børs.

Gjennomsnittlig effektiv rente er 2,56 % beregnet utfra gjennomsnittlig beholdning og bokført renteinntekt på TNOK 36 863. Beholdningen av obligasjoner i kategorien rentebærende verdipapirer har en gjennomsnittlig rentedurasjon på 1,4 og en effektiv avkastning til forfall på 2,3 %.

Obligasjonsfond

	Antall	Kostpris	Markeds- verdi	Mer-/ mindre- verdi
Arctic Investment Grade Class D	67 653	52 859	53 149	290
Arctic Return Class B	61 880	52 807	53 514	707
DNB High Yield	191 252	201 718	197 527	-4 192
DNB Nordic Investment Grade	102 841	102 842	100 003	-2 839
First Høyrente	89 751	89 884	88 405	-1 479
First Rente	80 864	81 994	81 290	-704
Landkreditt Extra	577 203	56 567	58 117	1 550
Landkreditt Høyrente	1 254 437	125 980	125 821	-159
Sum obligasjonsfond		764 651	757 825	-6 826
<i>Andel selskapsportefølje</i>			126 250	
<i>Andel kollektivportefølje</i>			631 575	

Total andel obligasjoner og verdipapirer med fast avkastning**1 994 337**

Selskapsportefølje

332 247

Kollektivportefølje

1 662 090

Porteføljene forvaltes/administreres av Arctic Fund Management, DNB Asset Management, Firstfondene og Landkreditt Forvaltning.

NOTE 6 - UTLÅN OG FORDRINGER

	2018
Bankinnskudd	229 331
Påløpte renter	0
Sum utlån og fordringer	229 331
<i>Andel selskapsportefølje</i>	38 205
<i>Andel kollektivportefølje</i>	191 125

Bundne midler på skattetrekkskonto utgjorde TNOK 2 831 per 31.12.2018.

Fra 2018 er alle bankkontoter klasifisert som plasseringskonto og derfor linkes til balanseposter Utlån og fordringer (post 2.4.3 og 6.4.3).

Sammenligningstallene i kontantstrømoppstillingen er påvirket av dette.

NOTE 7 - HIERARKIET, FINANSIELLE INSTRUMENTER MÅLT TIL VIRKELIG VERDI OVER RESULTAT

	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Balanseført
	Børsnoterte	Observerbar	Ikke	verdi per
	priser	input	observerbar	31.12
			input	
Aksjer og andeler	443	586 997	478 678	1 066 118
Rentebærende verdipapirer	0	1 994 337	0	1 994 337
Totalt	443	2 581 334	478 678	3 060 455

NOTE 8 - FINANSIELL RISIKO

Den finansielle risikoen i Nortura Konsernpensjonskasse er i hovedsak knyttet opp mot pensjonskassens evne til å innfri den årlige rentegarantien. I tillegg skal pensjonskassen kunne tåle betydelige markedsfall og samtidig oppfylle solvensmarginkravet. Styret har vedtatt en kapitalforvaltningsstrategi som skal sikre at pensjonskassen oppnår en god avkastning med en risiko som er tilpasset styrets risikovilje og pensjonskassens risikobærende evne. I risikostyringen benyttes rammer for bufferkapitalutnyttelse basert på resultatene i stresstest I. Fra 1.1.2019 gjelder det forenklede Solvens II regelverket for pensjonskasser og styret har fastsatt mål for solvenskapitaldekningen med tilhørende handlingsregler og tiltaksplan.

Pensjonskassens investeringer i aksjer, obligasjoner og eiendom er utsatt for finansiell risiko, herunder markedsrisiko, renterisiko, kredittrisiko, valutarisiko og likviditetsrisiko.

Markedsrisiko

Med markedsrisiko menes risikoen for endringer i markedsprisene på pensjonskassens investeringer i obligasjoner, aksjer og eiendom. Det er aktivaklassen aksjer som er mest utsatt for markedsrisiko, gjennom risikoen for reduserte aksjekurser og dermed verdifall på aksjeporteføljen.

Aksjemarkedsrisikoen søkes redusert gjennom å ha en godt diversifisert aksjeportefølje og det er pensjonskassens strategi at nye investeringer gjøres i brede indeksfond fremfor aktive mandater.

Renterisiko

Med renterisiko menes kurstap på obligasjonsporteføljen som følge av en økning i den generelle markedsrenten. Pensjonskassen er imidlertid også utsatt for renterisiko på forsikringsforpliktelsen, her er risikoen at markedsrentene faller. Pensjonskassen søker å redusere sin samlede renterisiko og vil over noe tid øke rentedurasjonen på obligasjonsporteføljen, slik at denne bedre tilpasses forsikringsforpliktelsen.

Kredittrisiko

Med kredittrisiko menes risikoen for redusert kredittverdighet på utstedere av obligasjoner og dermed verdifall eller sågar varig tap på plasseringen. Kredittrisikoen styres gjennom i hovedsak å investere i obligasjoner med god kredittverdighet (investment grade). Pensjonskassen investerer også i høyrenteobligasjoner, men dette gjøres i hovedsak gjennom godt diversifiserte fond.

Valutarisiko

Med valutarisiko menes risikoen for endringer i kursen på utenlandsk valuta. Pensjonskassens rente- og aksjeinvesteringer i globale markeder er i hovedsak valutasiert til NOK, dog med unntak av investeringene i aksjefondene KLP Fremvoksende Markeder og Pareto Global.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for at plasseringer ikke lar seg realisere slik at pensjonskassen ikke kan oppfylle sine forpliktelser. Likviditetsrisikoen ansees som liten, da det meste av pensjonskassens investeringer er likvide på daglig basis. I tillegg har pensjonskassen som strategi å alltid ha likvide midler i form av bankinnskudd og pengemarkedsfond tilsvarende 6 måneders likviditetsbehov.

NOTE 9 - FORDRINGER

	2018	2017
Fordringer på forvalter	5 079	4 719
Sum andre fordringer	5 079	4 719

NOTE 10 - AVSETNING FOR FORPLIKTELSER

	2018	2017
Forfalte, ikke betalte pensjoner og utløsningsbeløp	50	9
Leverandørgjeld	64	171
Skyldig offentlige avgifter	2 871	3 069
Gjeld til andre	0	367
Sum avsetning for forpliktelser	2 985	3 616

NOTE 11 - ANSVARLIG LÅNEKAPITAL MV.

	2018	2017
Ordinær ansvarlig lånekapital	30 000	30 000

Ansvarlig lån er gitt av Nortura SA, og består av tre lån, hvert med pålydende 10,0 mill. kr. Lånene har forfalltid på 6 år med automatisk forlengelse på et år dersom ikke noe annet blir vedtatt.

Årlig avkastning vedtas hvert år av styret og utdeles av overskuddet i henhold til fastsatt regnskap for siste regnskapsår. Det er i regnskapet for 2018 ikke belastet renter på lånet. Lånet ble heller ikke forrentet i 2017.

NOTE 12 - SOLVENSMARGIN

	2018	2017
Innskutt kjernekapital	312 000	252 000
Opptjent egenkapital	266 690	265 349
Fradrag urealisert verdi selskapsport.	-2 598	-27 604
Ansvarlig lånekapital	30 000	30 000
Ansvarlig kapital	606 091	519 745
50 % av risikoutjevningfond	7 248	7 189
50 % av tilleggsavsetninger	83 785	66 598
Fradrag i solvensmarginkapital	-2 924	-2 418
Sum annen solvensmarginkapital	88 109	71 369
Solvensmarginkapital	694 200	591 114
Minstekrav til solvensmargin	108 305	110 326
Samlet solvensmarginkapital i % av solvensmarginkrav	641,0 %	535,8 %

NOTE 13 - KAPITALAVKASTNING**Kapitalavkastning på kollektivporteføljen**

	2018	2017	2016	2015	2014
Verdijustert avkastning	-0,2 %	7,3 %	4,3 %	0,9 %	0,7 %
Bokført avkastning	4,1 %	4,4 %	2,6 %	2,5 %	4,7 %

Da det er felles forvaltning vil avkastningen være lik for kollektiv- og selskapsportefølje.

NOTE 14 - BESKRIVELSE AV PENSJONSORDNINGENE

Antall medlemmer i ordningen	2018	2017
Premiebetalende	0	51
Uførepensjonister	0	248
Alders- og etterlattepensjonister	0	0
Fripolisekontrakter	5 403	5 253
Totalt antall medlemmer	5 403	5 552
Fripolisekontraktene fordeler seg slik:		
Antall aktive	2 467	2 575
Antall som mottar alderspensjon	1 712	1 656
Antall som mottar ektefellepensjon	406	402
Antall som mottar barnepensjon	15	17
Antall som mottar uførepensjon	803	603
Sum fripolisekontrakter	5 403	5 253

Nortura gjennomførte full omdanning til innskudd per 01.01.2017
Foretakspensjonsordningene med gjenværende uføre medlemmer ble avviklet pr 31.12.2018 med utstedelse av fripolise til alle.

NOTE 15 - VIRKNINGEN AV ENDRINGER I FORUTSETNINGER I PENSJONSORDNINGEN

Effekten av en umiddelbar 25 % økning i uførehyppigheten vil med dagens bestand innebære en belastning på 2,2 millioner kroner på årets risikoresultat. Effekten av en permanent økning på 15 % i uførehyppigheten vil være en økning i premiereserve på 16,0 millioner kroner. Tilsvarende vil en permanent 10 % reduksjon i dødeligheten med dagens bestand innebære en økning i premiereserven på 49,4 millioner kroner.

NOTE 16 - ENDRINGER I FORSIKRINGSMESSIGE FORPLIKTELSE

	Premie- reserve	Tilleggs- avsetninger	Kurs- regulerings- fond	Premiefond
1. Inngående balanse	2 826 475	133 196	187 182	1 248
2. Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser				
2.1 Netto resultatførte avsetninger	-36 485	34 373	-123 527	9
2.2 Overskudd på avkastningsresultatet				11
2.3 Risikoresultat tilordnet forsikringskontraktene	0			
Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser	-36 485	34 373	-123 527	20
3. Ikke resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser				
3.1 Overføringer mellom fond				
3.2 Overføring til/fra pensjonsforetaket				277
Sum ikke resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser	0	0	0	277
Utgående balanse	2 789 990	167 569	63 655	1 545
herav administrasjonsreserve	156 359			

NOTE 17 - PREMIEFOND

	2018	2017	2016
Premiefond 01.01.	1 248	15 031	11 444
Belastet premie	277	-13 799	-725
Godskrevet v/ fratredelse, attføring	0	0	4 032
Garantert rente	9	16	280
Premiefond 31.12.	1 545	1 248	15 031

Premiefondet per 31.12.2018 utgjør 25,55 % av årets premie på TNOK 6 049.

Premiefond fordelt pr medlemsselskap

Nortura BA	1 545
Norsk Dyremat	0
Sum premiefond 31.12.	1 545

NOTE 18 - SPESIFIKASJON AV PREMIEINNTEKTER

	2018	2017
Brutto forsikringsteknisk premie	1 032	8 122
Administrasjonspremie	1 106	1 127
Premie for rentegaranti	3 910	3 957
Sum forfalt premie	6 049	13 206

NOTE 19 - GJENFORSIKRING

Det er inngått reassuranseavtale med Arch Re som dekker inntil MNOK 30.

Pensjonskassen bærer en egenandel på MNOK 2.

Avtalen har en årskostnad i 2018 på TNOK 38.

Det har ikke skjedd hendelser som kan defineres som unormale eller som har medført ekstraordinære økonomiske avsetninger.

NOTE 20 - SPESIFIKASJON AV UTBETALTE PENSJONER

	2018	2017
Alderspensjoner	70 697	67 551
Uførepensjoner	31 818	32 180
Ektefellepensjoner	12 581	12 523
Barnepensjoner	288	304
Sum pensjoner	115 384	112 558

NOTE 21 - OVERFØRINGER TIL ANDRE PENSJONSINNRETNINGER

	2018	2017
Overført premiereserve til andre	-243	0
Overført tilleggsavsetninger til andre	-10	0
Sum overført til andre	-252	0

Beløpene gjelder annullerte fripoliser. Medlemmene er reinnmeldt i pensjonskassens ytelsesordningen og midlene tilbakebetalt til pensjonskassen.

NOTE 22 - FORVALTNINGS- OG ADMINISTRASJONSKOSTNADER

	2018	2017
Forvaltningskostnader selskapsportefølje	1 739	1 532
Andre kostnader	0	6
Sum kostnader selskapsportefølje	1 740	1 538
Forvaltningskostnader kollektivportefølje	8 592	9 373
Lønn og andre personalrelaterte kostnader	2 390	3 653
Kontingent, inkl. finanstillsynsavgift	172	130
Honorar lovpålagt revisjon	129	129
Honorar aktuar, medlemsadministrasjon, pensjonsutbetaling	5 308	5 256
Honorarer ekstern rapportering og investeringsrådgivning	492	203
Administrasjonsgodtgjørelse og andre kostnader Nortura SA	87	504
Styrehonorar	40	40
Andre administrative kostnader	220	179
Sum kostnader kollektivportefølje	17 430	19 466

NOTE 23 - RESULTATANALYSE OG OVERSKUDDSDDELING

	2018	2017
Risikoresultat		
Risikoresultat før reassuranse	-5 310	-12 602
Reassuranse premie	-38	-38
Reassuranseresultat	-38	-38
Netto risikoresultat etter reassuranse	-5 348	-12 639
Endring i erstatningsreserve	0	0
Risikoresultat	-5 348	-12 639
Renteresultat		
Netto finansinntekter til kollektivporteføljen	3 566	219 380
Til/fra kursreguleringsfond	123 527	-97 935
Garanterte renter reserve	-84 725	-86 273
Garanterte renter premiefond	-9	-16
Renteresultat	42 358	35 156
Administrasjonsresultat		
Beregnete administrasjonskostnader inkl. frigjort adm.reserve	16 036	16 165
Forsikringsrelaterte administrasjonskostnader	-17 430	-19 467
Administrasjonsresultat	-1 394	-3 302
Samlet resultat	35 616	19 215
Premie for renterisiko	3 910	3 957
Teknisk resultat før disponering	39 526	23 171
Renteoverskudd til tilleggsavsetninger	-38 120	-25 888
Renteoverskudd til dekning av risikounderskudd på fripolisene	-3 606	-8 540
Renteoverskudd til premiefond	-11	0
Risikounderskudd dekket av renteoverskudd	3 606	8 540
Risikounderskudd dekket av frigjort tilleggsavsetninger ved død	1 238	0
Netto resultat	2 634	-2 716
Teknisk resultat fra regnskap	2 634	-2 716
Ikke-teknisk resultat	-1 026	33 854
Skattekostnader	-150	-511
Total resultat	1 458	30 627
Overført fra/til risikoutjevningssfond	504	4 100
Avkastning på risikoutjevningssfond	-622	-729
Overført fra/til egenkapital	-1 340	-34

Det er frigjort tilleggsavsetning til oppskrivning av fripolisene med TNOK 2 518.

Fordeling på bransjer:

	LOF	Fripoliser	Sum
Risikoresultat dekket fra RUF	-106	-397	-504
Risikoresultat dekket fra renteresultat for fripolisene	0	-3 606	-3 606
Frigjort tilleggsavsetning fra avdøde fripoliseinnehavere	0	-1 238	-1 238
Risikoresultat	-106	-5 241	-5 348

	LOF	Fripoliser	RUF
Renteresultat til tilleggsavsetninger	3 087	35 032	0
Renteresultat til dekning av risikounderskudd på fripoliser	0	3 606	0
Renteresultat til avkastning til øvrige fond	0	0	633
Renteresultat	3 087	38 638	633

NOTE 24 - SKATT**Grunnlag for skattekostnad, endring i utsatt skatt og betalbar skatt**

	2018	2017
Resultat før skattekostnader	1 608	31 138
+/- Permanente forskjeller	-13 731	-85 381
+/- Endring i midlertidige forskjeller	24 680	-113 946
+/- Endring i RUF	0	3 371
Benyttet fremførbart underskudd	-12 557	164 819
= Grunnlag for årets skattekostnad	0	0
Forskjeller som inngår i grunnlag utsatt skatt/skattefordel	-2 063	176 173
Fremførbart underskudd	-3 034	-188 305
= Grunnlag for årets utsatt skatt	-5 097	-12 132
Beregnet utsatt skatt	0	0
Grunnlag formueskatt	205 489	240 755
Årets avsatte betalbare skatt (formuesskatt)	310	361
Endring utsatt skatt	0	0
Avvik/endring i skatt fra tidligere år	-160	150
Årets skattekostnad	150	511

Overgangsregel

I forbindelse med overgang til nye skatteregler fra 2018 er det beregnet effekt av overgang fra gammelt til nytt skatteregime. Beregningen er gjort med utgangspunkt i presisering fra skatteetaten der oppgitt verdiendring i året inneholder effekter som følge av kursendring samt effekter på kostpris som følge av kjøp og salg.

Skattemessig verdi 31.12.2018	2 544 754
Skattemessig verdi 31.12.2017	-2 485 005
Årets verdiendring	118 994
Sum	178 743
Fremførbart underskudd 31.12.2017	194 334
Fremførbart underskudd 01.01.2018	15 591
Saldo til gevinst og tapskonto 01.01.2018	0

NOTE 25 - ANSATTE, YTELSE OG LÅN TIL LEDENDE PERSONER

Daglig leder er ansatt i pensjonskassen.

Kompensasjon til daglig leder utgjorde TNOK 1 371.

Pensjonskassen er underlagt forskrift om godtgjørelsesordninger i finansinstitusjoner, verdipapirforetak og forvaltningsselskap for verdipapirfond. Styret i pensjonskassen har fastsatt retningslinjer for godtgjørelse. Godtgjørelsen skal være konkurransedyktig, men ikke markedsledende. Fast godtgjørelse blir normalt tatt opp til vurdering en gang i året. Ingen ansatte mottar variabel lønn. Ansatte i pensjonskassen har innskuddspensjonsordning inntil 12G på samme vilkår som øvrige ansatte i Nortura-konsernet.

Det er utbetalt TNOK 40 i styrehonorar til Mariann Steine Bendriss.

Styremedlemmer som er tilknyttet Nortura SA mottar ikke godtgjørelse eller andre vederlagsordninger. Styremedlem som ikke er tilknyttet Nortura SA er berettiget til styregodtgjørelse, kr 40 000. Ingen av styrets medlemmer eller daglig leder har lån, forskuddsbetalinger eller sikkerhetsstillelser i pensjonsforetaket.

NOTE 26 - TRANSAKSJONER MED NÆRSTÅENDE PARTER

Transaksjoner og mellomværende overfor nærstående parter er knyttet til Nortura SA, og gjelder mottatte premieinnbetalinger, egenkapitalinnskudd samt oppgjør for kjøp av avtalte administrative tjenester.

Premieinntekter/tilført premiefond på TNOK 6 325.

Egenkapitalinnskudd på TNOK 60 000.

Administrative tjenester på TNOK 87.

NOTE 27 - HENDELSER ETTER BALANSEDAGEN

Pensjonskassen har ikke kjenskap til hendelser etter balansedagen som påvirker vurderinger i regnskapet. Det foreligger heller ikke betingede forpliktelser i pensjonskassen.

Til Styret i Nortura Konsernpensjonskasse

AKTUARERKLÆRING FOR 2018

Gabler Pensjonstjenester AS er ansvarshavende aktuar for Nortura Konsernpensjonskasse. Undertegnede utøver arbeidet på vegne av Gabler Pensjonstjenester AS.

Som pensjonskassens ansvarshavende aktuar skal Gabler Pensjonstjenester AS sørge for at pensjonskassen til enhver tid blir drevet på en forsikringsteknisk ansvarlig måte. I henhold til dette har vi vurdert den forsikringstekniske situasjon for Nortura Konsernpensjonskasse for 2018.

Rimeligheten i fordelingen i henhold til Lov om Forsikringsvirksomhet § 3-13 (Tilordning av avkastning, overskudd) og § 3-14 (Overskudd på risikoresultatet) er vurdert i samsvar med Lov om Forsikringsvirksomhet § 3-18 (Anvendelse av overskudd tilordnet kontrakten).

Pensjonskassen har benyttet pristariffer som er meldt til Finanstilsynet i samsvar med Lov om Forsikringsvirksomhet § 3-7 (Meldeplikt og tilsyn med pristariffer).

Premiereserven for de kontraktfastsatte forpliktelsene er beregnet i samsvar med Lov om Forsikringsvirksomhet § 3-9 (Premiereserve knyttet til kontraktfastsatte forpliktelser).

Etter vår vurdering er disse forhold i samsvar med lov og forskrifter, og pensjonskassen oppfyller gjeldende krav til avsetninger.

Oslo, 28. mars 2019

Gabler Pensjonstjenester AS

Ragnar Kjuus
Aktuar

Uavhengig revisors beretning

Til styret i Nortura Konsernpensjonskasse

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Nortura Konsernpensjonskasse' årsregnskap.

Årsregnskapet består av:

- Balanse per 31. desember 2018
- Resultatregnskap for 2018
- Oppstilling over endringer i egenkapital
- Kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per 31. desember 2018
- Noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening:

Er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2018, og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler, forskrift om årsregnskap for pensjonsforetak og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Annen informasjon

Ledelsen er ansvarlig for annen informasjon. Annen informasjon består av årsberetningen, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke annen informasjon, og vi attesterer ikke den andre informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese annen informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom annen informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon.

Dersom vi konkluderer med at annen informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god

regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til:

<https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger>

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til disponering av årsresultatet er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

Oslo, 28. mars 2019

BDO AS

Knut Nyerrød
statsautorisert revisor